

Kurzus kódja(i): OT-MMK-221; FLM-222.01

Kurzus címe: Filmelemzés 1: Filmkép

Tanár neve: Gelencsér Gábor

Kurzus időpontja, helye: kedd 10.30–12.00 -137

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A film sajátos kifejezési eszközeit vizsgáló szemináriumsorozat (kép, montázs, elbeszélés) első része a filmképpel kapcsolatos tudnivalókat mutatja be. A különféle képi eljárások és a hozzájuk kapcsolódó fogalmak meghatározása után filmpéldák segítségével működési módjukat is figyelemmel kísérjük, így a szeminárium során a filmelemzés gyakorlati-módszertani kérdései kerülnek előtérbe.

Elsajátítandó kompetenciák: tudás: a filmbefogadás bevett eljárásainak, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusainak elsajátítása

képesség: a képileg sokszínű filmes szövegek és kulturális jelenségek értelmezése

attitűd: a különféle képi megoldások megértése és elfogadása

autonómia és felelősség: a művészeti jelenségekről megfogalmazott vélemény, illetve annak lehetséges következményei

Módszer: Filmképi fogalmak bevezetése és azok gyakorlati alkalmazása filmrészletek elemzésével.

Tematika:

1. szept. 10.: Bevezetés
2. szept. 17.: Keret
3. szept. 24.: Kompozíció
4. okt. 8.: Képen belüli és kívüli tér
5. okt. 15.: Fény
6. okt. 22.: Nézésirányok
7. nov. 5.: Képsík
8. nov. 12.: Képmélység
9. nov. 19.: Gépállás
10. nov. 26.: Gépmozgások
11. dec. 3.: Nézőpont
12. dec. 10.: ZH

Kötelező film: Gaál István: *Sodrásban* (1963)

Kurzus teljesítésének követelményei: a) Szemináriumi prezentáció: egy önállóan kiválasztott filmrészlet elemzése megadott képi szempont alapján.

b) ZH: egy rövidfilm képi elemzése; időpontja: utolsó óra (december 10.)

Kötelező irodalom: Arnheim, Rudolf: *A film mint művészet*. Budapest: Gondolat, 1985, 17–80.
Aumont, Jacques – Marie, Michel: A filmelemzés meghatározása. In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Budapest: Palatinus, 2004, 9–42.
Bíró Yvette: A film formanyelve (A film mint kifejezési forma, A film mint műalkotás, A kép mint a film legkisebb autonóm egysége) In: Bíró Yvette: *A hetedik művészet*. Budapest: Osiris, 1994, 15–81.
Deleuze, Gilles: Keret és plán, keretezés és plánozás. In: Deleuze, Gilles: *A mozgás-kép*. Budapest: Osiris, 2001, 21–43.
Kovács András Bálint: *Mozgóképelemzés*. Budapest: Palatinus, 2009, 9–49.
<http://filozofia.uni-miskolc.hu/wp-content/uploads/2020/03/Kov%C3%A1csAndr%C3%A1sB%C3%A1lint2009-Mozg%C3%B3k%C3%A9pelemz%C3%A9s.pdf>
Lotman, J.M.: A filmkép. In: Lotman, J. M.: *Filmszemiotika és filmesztétika*. Gondolat, Budapest, 1977, 34–43.
Mitry, Jean: *A film esztétikája és pszichológiája*. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum, 1968, 69–170.

Ajánlott irodalom: Bordwell, David–Thompson, Kristin: *Film Art. An Introduction*. McGraw–Hill, 1990, 156–204., 244–273.
Monaco, James: *How to Read a Film*. New York – Oxford: Oxford University Press, 1981.
Szabó Gábor: *Filmes könyv*. Budapest: Ab Ovo, 2002; magánkiadás, 2018².